

ప్రవక్త సహచరులు, వారి తరువాత వారు మరియు ఇస్లామీయ విద్వాంసులు దృష్టిలో సున్నత్ ఔన్నత్యం

సహీహ్ హదీసులలో హజ్రత్ అబూహురైర (ర.అ.) ఉల్లేఖనం ప్రకారం; మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) పరమపదించిన తరువాత అరేబియాలోని కొన్ని తెగలు ధర్మభ్రష్టమయ్యాయి. ఈ పరిస్థితిని గమనించిన హజ్రత్ అబూబకర్ (ర.అ.) ఇలా అన్నారు: “దేవుని సాక్షి! నమాజ్ మరియు జకాత్ల మధ్య తేడా కనబరచిన వానికి వ్యతిరేకంగా ధర్మయుద్ధం చేస్తాను”. ఈ మాట విన్న హజ్రత్ ఉమర్, “మీరు వారికి వ్యతిరేకంగా ఎలా పోరాడుతారు? వాస్తవానికి దైవప్రవక్త (సఅసం) వారు ఈ విధంగా చెప్పి ఉన్నారు - ప్రజలు లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ పఠించే వరకూ వారితో ధర్మయుద్ధం చేయమని నాకు ఆజ్ఞాపించబడింది. వారు ఈ కలిమాను గనక పఠిస్తే వారి ధన ప్రాణాలు నా తరపున సురక్షితం గావించబడతాయి. దీని (కలిమా) సత్యతమూలంగా వారికి రక్షణ లభిస్తుంది”. ఇది విన్న హజ్రత్ అబూబకర్ (ర.అ.), “ఏమిటీ జకాత్ దాని (కలిమా) సత్యతలో అంతర్భాగం కాదా!? దైవసాక్షి! వాళ్లు గనక మహాప్రవక్త (సఅసం) జీవితకాలంలో చెల్లిస్తూ ఉండే ఒంటె త్రాడును ఆపి ఉంచినా నేను వారికి వ్యతిరేకంగా ధర్మయుద్ధం చేస్తాను.” ఇది వినగానే హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ.) నాకిప్పుడు విషయం బోధపడింది. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ ధర్మయుద్ధం విషయంలో హజ్రత్ అబూబకర్ (ర.అ.)కు సరియైన అవగాహనను ప్రసాదించాడు. ఇదే సత్యమని నాకు తెలిసిపోయింది” అని అన్నారు.

దైవప్రవక్త (సఅసం) సహచరులు ఈ విషయంలో హజ్రత్ అబూబకర్ తో ఏకీభవించటమే గాకుండా ధర్మభ్రష్టతకు పాల్పడిన వాఇరతో

జిహాద్ చేసి వారిని తిరిగి రుజువర్తనుల్ని చేశారు. తమ ధర్మభ్రష్టతపై మొండికేసిన వారిని తుదముట్టించారు.

ఈ వృత్తాంతం ప్రకారం సున్నత్ యెడల గౌరవం కలిగి ఉండటం, దానిని తు.చ. తప్పకుండా పాటించటం అవసరమని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

ఒక “తాతమ్మ” హజ్రత్ అబూబకర్ (ర.అ.) సన్నిధికి వచ్చి తన వారసత్వపు సమస్యను గురించి నివేదించుకుంది. దైవగ్రంథంలోనయితే దీని గురించిన వివరాలు లేవు. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) దీని గురించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు కూడా నాకు తెలీదు. దీని గురించి నేను ప్రజలను అడిగి తెలుసుకుంటాను అని హజ్రత్ అబూబకర్ (ర.అ.) అన్నారు.

ఈ వ్యవహారం గురించి ఆయన ప్రజలను దర్యాస్తు చేయగా కొంతమంది ప్రవక్త సహచరులు (ర.అ.) ధృవీకరించారు. మహాప్రవక్తవారు ‘తాతమ్మ’కు వారసత్వంలో ఆరవభాగం ఇప్పించారని వారు సాక్ష్యం పలకగా తదనుగుణంగా అబూబకర్ (ర.అ.) తీర్పు ఇచ్చారు.

హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ.) గారు శిస్తును, జకాతును వసూలు చేసే ప్రతినిధులకు తాకీదు చేస్తూ ఇలా అనేవారు.

“మీరు ప్రజల మధ్య దైవగ్రంథానుసారం తీర్పు చెయ్యండి. ఒకవేళ ఏ సమస్యకయినా పరిష్కారం దైవగ్రంథంలో మీకు కానరాకపోతే దైవప్రవక్త (స అసం) సంప్రదాయం ప్రకారం పరిష్కరించాలి సుమా!”

ఒకసారి హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ.) గారికి ఒక మహిళ ఇమ్లాన్⁽¹⁾ కి సంబంధించిన సమస్య క్లిష్టతరంగా పరిణమించింది. అప్పుడాయన సహాబును సంప్రతించగా, ముహమ్మద్ బిన్ సలమ, ముగైర బిన్ షాబ (రజి అల్లాహు అన్హుం)లు ఆయన సన్నిధికి వచ్చి, “ఈ వ్యవహారంలో ఒక బానిస లేక బానిసరాలికి స్వాతంత్ర్యం వొసగటం తగిన పరిహారంగా మహాప్రవక్త (సఅసం)

1) ‘ఇమ్లాన్’ అంటే ఒక స్త్రీ తన గర్భస్థ శిశువును ఒకరి ఒత్తిడి లేక వేధింపు మూలంగా క్రూణ హత్య చేయటం.

తీర్పు ఇచ్చార"ంటూ సాక్ష్యమిచ్చారు. ఆ మేరకు హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ.) కూడా తీర్పు ఇచ్చారు.

హజ్రత్ ఉస్మాన్ (ర.అ.) దగ్గరకు ఒక సమస్య వచ్చింది. భర్త చనిపోయిన మీదట భార్య తన ఇంట్లో ఎన్ని రోజులు "ఇద్దత్" (శోకం) పాటించాలి? అన్నది ఆ సందేహం. ఈ వ్యవహారంపై ఆయన దర్యాస్తు చేయగా అబూసయ్యాద్ (ర.అ.) సోదరి అయిన ఫరీయ బిన్తె మాలిక్ బిన్ సనాన్ కబురంపిస్తూ, తన భర్త మరణించినపుడు అతని ఇంట్లోనే నిలకడగా ఉండి నిర్ణీత ఇద్దత్ గడువును పూర్తి చేయవలసిందిగా దైవప్రవక్త (సఅసం) తనకు ఆదేశించారని ధృవీకరించారు. చివరకు హజ్రత్ ఉస్మాన్ (ర.అ.) కూడా ఈ మేరకే తీర్పు ఇచ్చారు.

అలాగే హజ్రత్ ఉస్మాన్ (ర.అ.) గారు, వలీద్ బిన్ ఉఖబ మద్యం సేవించారని తెలిసి సున్నత్ ప్రకారం శిక్ష విధించారు.

హజ్ యాత్రకు సంబంధించిన ఒకానొక క్రియ (తమ్తా) విషయం హజ్రత్ ఉస్మాన్ (ర.అ.) గారి అభిప్రాయం భిన్నంగా ఉందని హజ్రత్ అలీ (ర.అ.)గారికి తెలిసినపుడు హజ్రత్ అలీ (ర.అ.) హజ్ మరియు ఉమ్రా రెండింటికీ సంబంధించిన 'ఇహ్రామ్' కట్టుకుని ఇలా చెప్పారు. "నేను ప్రజలలో ఏ ఒక్కరో వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయం ఆధారంగా దైవప్రవక్త (సఅసం) సున్నత్ను త్యజించజాలను".

మరి కొంతమంది హజ్రత్ అబూబకర్, హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ.)ల అభిప్రాయం ఆధారంగా హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (ర.అ.) సన్నిధికి వచ్చి 'తమ్త'పై హజ్జె అఫ్రాద్ శ్రేష్ఠమైనదని నిదర్శనం ఇవ్వగా హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ ఇలా పలికారు: "త్వరలోనే ఆకాశం మీద నుండి మీపై రాళ్లు పడతాయి! దైవప్రవక్త (సఅసం) ఈ విధంగా చెప్పారని నేనంటూ ఉండగా, అబూబకర్,

ఉమర్ ల అభిప్రాయం ఇలా ఉందని మీరంటారా?!”

ఎవరైనా హజ్రత్ అబూబకర్, ఉమర్ ల మాటపై ఆచరిస్తూ సున్నత్ ను వ్యతిరేకించగా దైవానుగ్రహం విరుచుకుపడే ప్రమాదం కనిపించినపుడు, ఇక అబూబకర్, ఉమర్ ల కన్నా తక్కువస్థాయి గల వ్యక్తి మాటలపై, సలహాలపై నడుస్తూ సున్నత్ ను వ్యతిరేకించిన వారి స్థితి ఇంకెంత నికృష్టంగా తయారవుతుందో కాస్త ఆలోచించండి.

మరి కొంతమంది కొన్ని హదీసుల విషయంలో హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ)తో విభేదించగా, “ఏమిటీ, మనం ఉమర్ ను అనుసరించడానికి కట్టుబడి ఉన్నామా!?” అని అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) ఆశ్చర్యం వ్యక్తపరిచారు.

ఇమాన్ బిన్ హసీన్ (ర.అ) హదీసు పాఠం ఇస్తూ ఉండగా ఒక వ్యక్తి వచ్చి, ‘మీరు మాకు ఖుర్ఆన్ గురించి విశదీకరించండి’ అని కోరాడు. ఇది విని ఆయన కోపగించుకున్నారు. పైగా ఆయన ఇలా అన్నారు: “దైవప్రవక్త (స అసం) వారి సున్నత్ ఖుర్ఆన్ కు తాత్పర్యం వంటిది. సున్నతే గనక లేకుంటే జువ్రాలో నాలుగు రకాతులున్నాయనీ, మగ్రిబ్ లో మూడు రకాతులనీ, ఫజ్ర్ లో రెండు రకాతులనీ మనకు తెలిసేది కాదు. అలాగే జకాత్ తీరుతెన్నులను గురించి మనం తెలుసుకోలేకపోయావారం. అలాగే నేడు సున్నత్ లో ఉన్న మరెన్నో అంశాలు మనకు తెలియకుండా పోయేవి”.

దైవప్రవక్త (స అసం) గారి సున్నత్ పట్ల ప్రవక్త సహచరులకు గల భక్తిశ్రద్ధలు అపారం. ఒక్కో సున్నత్ ను ఆచరణలో పెట్టాలని వారు ఉవ్విళ్ళూరు తుండేవారు. ఏ సున్నత్ నయినా ఎవరన్నా చిన్నచూపు చూస్తున్నట్లు అగుపిస్తే దైవానుగ్రహం ఎక్కడ విరుచుకు పడుతుందోనని వారు భీతిల్లేవారు. సున్నత్ ను ఎవరయినా నిర్లక్ష్యం చేస్తే ఆగ్రహోదగ్రులయ్యేవారు. అలాంటి సంఘటనలు

చరిత్రలో కోకొల్లలు. ఉదాహరణకు ఒక సంఘటనను చూడండి :-

“దేవుని దాసీలను (మహిళలను) మస్జిదులకు రాకుండా అడ్డుపడకండి” అని మహనీయ ముహమ్మద్ (స అసం) ప్రబోధించారని హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ.) వివరిస్తుండగా ఆయన కుమారులలో ఒకరు కల్పించుకుని, ‘దైవసాక్షి! మేము వాళ్లను తప్పకుండా అడ్డుకుంటాము’ అని అన్నాడు. దానిపై అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) తీవ్రమైన ఆగ్రహాన్ని వెలిబుచ్చటమే గాక తన కొడుకుని తీవ్రంగా మందలించారు. ఇంకా ఆయన ఇలా అన్నారు: - “దైవప్రవక్త (సఅసం) ప్రబోధించారు” అని నేనంటూ ఉండగా “మేము తప్పక అడ్డుకుంటాము” అని నువ్వంటావా?!”

మహాప్రవక్త (సఅసం) ప్రత్యక్ష సహచరులలో ఒకరైన అబ్దుల్లా బిన్ మగ్ఫిల్ ముజ్నీ (ర.అ.) గారు తన బంధువైన ఒక వ్యక్తి కంకరరాళ్లు విసురుతుండగా చూచి అతన్ని వారించారు. ఇంకా అతనికి ఇలా నచ్చజెప్పారు. “దైవప్రవక్త (సఅసం) కంకరరాళ్లు విసరడాన్ని వారించారు. ఎందుకంటే ఇవి వేటాడే వాటిని కూల్చడం గానీ, శత్రువును గాయపరచటం గానీ చేయలేవు. కాకపోతే వీటి మూలంగా పల్లు (దంతాలు) రాలటమో, కళ్లు పగలడమో జరుగుతుందని దైవప్రవక్త (సఅసం) సెలవిచ్చి ఉన్నారు.”

మరి కొన్నాళ్ల తరువాత కూడా ఆ వ్యక్తి కంకరరాళ్లు విసురుతుండటం చూచి, “దేవుని సాక్ష్యం! నేను ఒక ఎన్నటికీ నీతో మాట్లాడను. దైవప్రవక్త గారు కంకరరాళ్లు విసరరాదని చెప్పారని నేను ఎంత మొత్తకున్నా నువ్వు మళ్లీ అదే పని చేస్తున్నావు” అని ఆయన తన అయిష్టాన్ని, అసహనాన్ని అభివ్యక్తం చేశారు.

‘మీరు ఎప్పుడయినా, ఎవరి ముందరయినా హదీసు పాఠం ఇస్తూ ఉండగా, “దీన్ని వదలండి, మాకు (కేవలం) పవిత్ర ఖుర్ఆన్ నుంచి ఏదైనా బోధించండి” అని అతనంటే అతడు మార్గవిహీనుడయ్యాడని మీరు తెలుసుకోండి” అని ప్రముఖ తాబయీ అయూబ్ సక్తియానీ చెప్పినట్లు ఇమామ్

బైహఖీ నకలు చేశారు.

ఇమామ్ అవ్జాయి (రహ్మలై) మాటల్లోనే చెప్పాలంటే సున్నత్ దైవగ్రంథానికి విపులీకరణ వంటిది. (భావమేమిటంటే) ఖుర్ఆన్ లో క్లుప్తంగా ఉన్న దానిని ప్రవక్తగాని సున్నత్ సాగదీసి చెబుతుంది. నిక్షిప్తమై ఉన్న విషయాన్ని విడమరచి - అందరికీ అర్థమయ్యేలా - చెబుతుంది. ఉదాహరణకు అల్లామ ఇలా సెలవిచ్చాడు.

﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ

يَتَفَكَّرُونَ﴾ النحل: ١٢٢

“ఓ ప్రవక్తా! ఈ జ్ఞాపికను (ఖుర్ఆన్ ను) నీపై అవతరింపజేశాము. నీవు ప్రజల ముందు వారి కోసం అవతరింపజేయబడిన ఉపదేశాన్ని స్పష్టంగా వివరించటానికి, (స్వయంగా) ప్రజలు కూడా ఆలోచించటానికీని”.

(ఆన్ నహ్లా - 44)

“నాకు గ్రంథం వొసగబడింది. దాంతో పాటు దాని ఉపమానం (సున్నత్) కూడా ప్రసాదించబడింది” అన్న ప్రవక్త (సఅసం) గారి పలుకు ఇంతకు ముందు కూడా వచ్చింది.

ఆమిర్ షాబీ గారు జనుల ఉద్దేశ్యించి ఇలా పలికారని ఇమామ్ బైహఖీ పొందు పరిచారు. ఎప్పుడైతే మీరు చిహ్నాలను (అనగా నహీహ్ హదీసులను) వదలి వేశారో అప్పుడు మీరు వినాశం పొందారని తెలుసుకోండి”.

ఇమామ్ అవ్జాయి కొంతమంది సహచరులనుద్దేశ్యించి ఇలా ప్రబోధించారు: “దైవప్రవక్త (సఅసం) గారి ద్వారా నీకు ఏదయినా హదీసు చేరినపుడు మరో మాట చెప్పడానికి నీవు భయపడాలి. ఎందుకంటే దైవప్రవక్త (సఅసం) వారు దేవుని తరపున నియుక్తులైన సందేశ ప్రదాత”. (దీనిని కూడా ఇమామ్ బైహఖీ గారే నకలు చేశారు.)

ప్రఖ్యాత ఇమామ్ సుఫియాన్ సూరీ చెప్పారని ఇమామ్ బైహఖీ ఉల్లేఖించారు: “జ్ఞానం అనేది ఏదైనా ఉంటే అది సాంతం చిహ్నాల (సహీహ్

హదీసుల) జ్ఞానమే”.

ఇమామ్ మాలిక్ (రహ్మాలై) ఇలా ఉపదేశించారు: “మనలో ప్రతి ఒక్కరిమాట స్వీరించవచ్చు లేక అతని మాట అతని పైనే రద్దు చేయవచ్చు. కాని ఈ సమాధివాసి విషయం అలా కాదు”. ఇలా పలుకుతూ ఆయన దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) గారి సమాధి వైపు సంజ్ఞ చేశారు. అంటే మహాప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) గారి హదీస్ పై అమల్ చేయటమేగాని తిరస్కరించరాదు. తిరస్కరిస్తే అది కుఫ్రాకి దారి తీస్తుంది.

ఇమామ్ అబూహనీఫా (రహ్మాలై) ఉపదేశించారు: “మహాప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం తరపున ఏదైనా హదీసు అందితే అది మాకు శిరోధార్యం అవుతుంది”.

ఇమామ్ షాఫయి (రహ్మాలై) ఒకసారి ఇలా అన్నారు: మహనీయ ముహమ్మద్ (సఅసం) ద్వారా ఏదైనా సహీహ్ హదీసు అందగా నేను దాన్ని స్వీకరించకపోతే నాకు మతి చలించిందనుకోవాలి. ఈ మాటకు మిమ్మల్ని సాక్ష్యంగా పెడుతున్నాను. (అంటే నేను పిచ్చివాణ్ణి అయినపుడే ఇలా విపరీతంగా ప్రవర్తిస్తాను)”.

ఆయన ఇంకా ఇలా అన్నారు: నేను ఎప్పుడైనా ఏదైనా విషయంలో అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయగా అది దైవప్రవక్త (సఅసం) వారి హదీసుకు విరుద్ధంగా ఉంటే నా అభిప్రాయాన్ని గోడకేసి కొట్టండి”.

ఇమామ్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ (రహ్మాలై) తన సహచరులు కొంతమందిని ఉద్దేశ్యించి ఇలా ప్రబోధించారు: మీరు నన్ను గానీ, ఇమామ్ మాలిక్ ని గాని, ఇమామ్ షాఫయిని గానీ అనుసరించకండి. దీనికి బదులు మేము ఎక్కడి నుంచి విషయాన్ని గ్రహించామో అక్కడి నుండి మీరూ గ్రహించండి”.

ఆయన ఈ విధంగా కూడా ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేశారు: “దైవప్రవక్త (సఅసం) గారి గురించి, ఆయన హదీసుల ప్రామాణికత గురించి క్షుణ్ణంగా

తెలిసి కూడా సుఫియాన్ సూరీ అభిప్రాయాల వైపుకు మొగ్గుచూపే ఈ జాతిని చూసి నాకు ఆశ్చర్యమేస్తుంది. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ఇలా ఆజ్ఞాపించి ఉన్నాడు -

﴿ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمُ النَّارُ ۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴾

[النور : 63]

“దైవప్రవక్త ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించేవారు, తాము ఏదయినా ఉపద్రవంలో చిక్కుకుపోతామేమో అనీ, తమపై బాధాకరమైన శిక్ష ఏదైనా అవతరిస్తుందేమో అనీ భయపడాలి”. (సూరఎనూర్ - 63)

తరువాత ఇమామ్ గారు ఇలా అన్నారు: చెడుగు (ఉపద్రవం) ఏమిటో మీకు తెలుసా? అదే షిర్క్. దైవప్రవక్త (సఅసం) గారి ఏ ప్రవచనాన్నయినా మనిషి రద్దు చేసినవాడు మనిషి హృదయంలో వక్రత చోటు చేసుకుని అది అతన్ని వినాశం పాల్చేసే అవకాశం ఉంది”.

ప్రముఖ తాబయి హజ్రత్ ముజాహిద్ గారి పలుకులను ఇమామ్ బైహాఖీ ఉటంకించారు - హజ్రత్ ముజాహిద్ ఇలా అన్నారు - “మీ మధ్య ఏదేని విషయంలో వివాదం తలెత్తితే దాన్ని అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త వైపుకు మరలించండి” అని ఖుర్ఆన్ లో ఉంది. ఇక్కడ అల్లాహ్ అంటే భావం దైవగ్రంథం (ఖుర్ఆన్). దైవప్రవక్త అంటే భావం దైవప్రవక్త నెలకొల్పిన సంప్రదాయం వైపుకు మరలటం.

హజ్రత్ ఇమామ్ జహరీ పలుకులను కూడా ఇమామ్ బైహాఖీ పొందుపరచారు: “మనకు పూర్తం గడచిన పండితులు, సున్నత్ ను గట్టిగా పట్టుకొని ఉండటంలోనే మోక్షం ఉందని చెప్పేవారు”.

ఇంతకు ముందు ఉదాహరించబడిన సూరె నూర్ లోని 63వ ఆయతుకు వ్యాఖ్యానం చెబుతూ అల్లామా ఇబ్నై కసీర్ ఇలా అన్నారు:

‘దైవప్రవక్త ఆజ్ఞ’ అంటే ఆయన (స) గారి మార్గం, పద్ధతి, విధానం, సంప్రదాయం, ధర్మం అని భావం. అంటే మనిషి యొక్క మాటలు, చేతలు అన్నీ దైవప్రవక్త (సఅసం) మాటలు, చేతల కనుగుణంగా ఉన్నాయో లేదా

అని పరికించబడతాయి. ఉంటే అవి స్వీకారాయోగ్యమవుతాయి. లేకుంటే మరుగుపరచబడతాయి - ఆ మనిషి ఎంత గొప్పవాడైనా సరే!

సహీహ్ బుఖారీ, ముస్లిం మరియు ఇతర ప్రామాణికమైన గ్రంథాల ద్వారా ధృవీకరించబడిన ఒక హదీసులో మహాప్రవక్త (సఅసం) వారు ఇలా ప్రవచించారు :-

((مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرًا فَهُوَ رَدٌّ)) بخاری ومسلم

మన్ అమిల అమలన్ లైస అలైహి అమ్రునా ఫహువ రద్దున్.

ఎవరయినా మేము ఆజ్ఞాపించని దానిని ఆచరిస్తే అటువంటి ఆచరణ త్రోసిపుచ్చబడుతుంది.

కాబట్టి ఇలాంటి పోకడలకు దూరంగా ఉండటమే గాకుండా వాటికి భయపడాలి. ఎందుకంటే మహనీయ ముహమ్మద్ (సఅసం) గారి షరీయత్ ను లోలోపలగానీ, బహిర్గతంగా గానీ వ్యతిరేకించినవాడు ఉపద్రవంలో చిక్కుకున్న వాడవుతాడు. అలాంటి వ్యక్తి హృదయంలో అవిశ్వాసం, కాపట్టం, అపసవ్యతలు జొరబడి అతడు దైవానుగ్రహానికి పాత్రుడయ్యే ప్రమాదం పొంచి ఉంటుంది. ఆ ఆగ్రహం అనేక విధాలుగా ఉండవచ్చు. మార్గభ్రష్టతకు పాల్పడి గందరగోళాన్ని సృష్టించినందుకు అతడు హతమార్చబడవచ్చు, లేక అంక్షలకు గురికావచ్చు లేదా నిర్బంధించబడనూ వచ్చు!

మహనీయ ముహమ్మద్ (సఅసం) ప్రబోధించారని హజ్రత్ అబూహురైర (ర.అ.) ఉల్లేఖించారు.

“నేను మరియు మీ యొక్క ఉపమానం అగ్నిని రాజేసిన వ్యక్తి లాంటిది. ఆ అగ్ని పరిసరాలను దేదీప్యమానం చేయగా దీపపు పురుగులు దాని చుట్టూ మూగి తమను తాము అగ్నికి ఆహుతి చేసుకోసాగాయి. అతను వాటిని ఆపసాగాడు. కాని అవి అతనిపై ఆధిక్యతను ప్రదర్శించి ఆత్మాహుతి చేసుకుంటాయి. నేనూ మరియు మీ యొక్క ఉపమానం కూడా ఇలాంటిదే. అగ్ని నుంచి కాపాడే ఉద్దేశ్యంతో నేను మిమ్మల్ని ఆపసాగాను. కాని మీరు

నాపై ఆధిపత్యం చెలాయించి మిమ్మల్ని మీరు అగ్నికి ఆహుతి చేసుకుంటున్నారు”.

(ఇ.సూమ్ అహ్మద్)

అల్లామా సుయూతీగారు తన గ్రంథం “మిష్తాహుల్ జన్నతి ఫిల్ షహై జాజ్ బీస్సున్న”లో ఇలా వ్రాశారు:

“అల్లాహ్ మీపై దయజూపుగాక! హదీసు సూత్రాల ప్రకారం ఏ హదీసు అయితే సహీహ్ హదీసుగా నిరూపించబడిందో - అది ఒకవేళ వాక్కు అయినా సరే, కర్మ అయినా సరే - దాని ప్రామాణికతను గనక ఎవరయినా త్రోసిపుచ్చితే అతడు కాఫిర్ అయిపోతాడు, ఇస్లాం పరిధి నుండి బహిష్కరించబడతాడు. ప్రళయదినాన అతడు యూదులు క్రైస్తవులతో పాటు లేపబడతాడు”.

సున్నత్ పట్ల గౌరవం, దాని ఆచరణ యొక్క ఆవశ్యకత, దాని పట్ల వ్యతిరేక భావం యొక్క దుష్పరిణామానికి సంబంధించిన ఎన్నో ఉల్లేఖనాలు సహాబాలు, తాబయీన్ల ద్వారా రూఢీ అవుతున్నాయి. ఆ మహనీయుల అనంతరం వచ్చిన పండితులు, విద్వాంసులు, హదీసువేత్తలు కూడా ఈ విషయంలో ప్రమాణబద్ధమైన ప్రకటనలు చేశారు..... ఈ అంశంపై నేను ఉదాహరించిన ఖుర్ఆన్ ఆయతులు, హదీసులు, ఉల్లేఖనాలు, ఉదంతాలు విషయావగాహనకు సరిపోతాయని ఆశిస్తాను. సత్యం కొరకు తహతహలాడే వారికి ఈ ఉదాహరణలు సంతృప్తిని కలిగిస్తాయని భావిస్తాను.

మేము మా కొరకు, సమస్త ముస్లిముల కొరకు ఈ సత్కార్యాలను చేసే సద్బుద్ధిని ప్రసాదించమని అల్లాహ్ను ప్రార్థిస్తున్నాము. అల్లాహ్ను ప్రసన్నుణ్ణి చేయడానికి ఆరాటపడే, ఆయన ఆగ్రహానికి దూరంగా ఉండాలని కాంక్షించే వారి కొరకు ప్రార్థిస్తున్నాము. ఆయన మనందరినీ సన్మార్గంపై నడిపించాలని ప్రార్థన! నిస్సందేహంగా ఆయన వినేవాడు, చేరువలో ఉన్నవాడు.

وصلى الله على عبده ورسوله نبينا محمد ﷺ وآله واصحابه واتباعه

باحسان الى يوم الدين